

NICOLE GNESOTTO & GIOVANNI GREVI. **Thế giới năm 2025**. (Nguyễn Hữu Chiến dịch). H.: Tri thức, 2008, 348tr., Vb 46907

Hiện nay, các quốc gia trên thế giới đều đang phải đối mặt với những vấn đề chung của nhân loại, như bùng nổ dân số hay dân số già, thiếu hụt năng lượng, suy thoái môi trường, tốc độ phát triển khoa học công nghệ, và nguy cơ khủng hoảng kinh tế luôn tiềm tàng... Biết được tình hình hiện tại và xu thế phát triển trong tương lai của các cường quốc, các khu vực đang chứa đựng những vấn đề của thời đại là cách để chúng ta nhìn lại mình, thấy những tiềm năng của mình, những khó khăn mà mình đang và sẽ phải đối mặt trong tương lai là một cách thiết thực để đề ra được những chiến lược phát triển trong thời gian tới.

Cuốn sách là công trình nghiên cứu đánh giá qui mô lớn của Viện Nghiên cứu an ninh châu Âu về những xu hướng, yếu tố và nhân tố ảnh hưởng đến tương lai thế giới; là cách nhìn của Liên minh châu Âu về toàn cầu hoá và tương lai thế giới.

Đồng thời với việc phân tích những thuận lợi, những khó khăn và thách thức của các quốc gia lớn, các khu vực trọng yếu đang là điểm nóng của thế giới, các tác giả cuốn sách đã đưa ra dự báo những diễn biến chính về dân số, kinh tế và chính trị của thế giới, khái quát hoá những yếu tố sẽ quyết định thế giới trong tương lai, vị trí của các cường quốc và các khu vực trên thế giới cũng như những thách thức lớn, những nguy cơ về sinh thái và y tế mà các nước và các khu vực sẽ phải đối mặt trong những năm tới. Sách được kết cấu làm 3 phần.

Phần I, *các xu hướng*, tập trung làm nổi bật các xu hướng chính của thế giới về dân số, kinh tế, năng lượng, môi trường và khoa học và công nghệ

Phần II, *các khu vực*, phân tích, dự báo về những xu thế tại: khu vực Âu-Á và Liên bang Nga; khu vực Trung Đông và Bắc Phi; khu vực phía nam sa mạc Sahara của châu Phi; Mỹ, Trung Quốc, Ấn Độ và Mỹ Latin.

Phần III, *Liên minh châu Âu*, phân tích làm rõ ba vấn đề mấu chốt đối với tương lai (tương lai của hệ thống quốc tế, tương lai của hệ thống điều hành thế giới; tương lai nền dân chủ); những thách thức bên trong, những thách thức thực sự và nhiệm vụ cụ thể của Liên minh châu Âu.

HẠ VÂN

PHAN ĐẠI DOÃN. **Làng xã Việt Nam – một số vấn đề kinh tế-văn hoá-xã hội**. H.: Chính trị quốc gia, 2008, 278tr., Vb 46491.

Cho đến hiện nay, văn hoá Việt Nam về cơ bản vẫn còn in đậm nét văn hoá nông thôn-nông nghiệp. Tìm hiểu làng xã, do vậy, là tìm hiểu một mặt quan trọng, thậm chí là chủ yếu của con người và xã hội Việt Nam hiện nay. Cuốn sách đề cập đến kinh tế, văn hoá, xã hội của các làng xã Việt Nam, nhưng chỉ là một số vấn đề có yếu tố truyền thống và yếu tố hiện đại. Nội dung sách gồm 3 phần:

Phần 1, *Kết cấu kinh tế*, khái quát một số vấn đề về kinh tế làng xã Việt Nam.

Phần 2, *Kết cấu xã hội*, làm sáng tỏ làng Việt Nam là cộng đồng đa chức

năng liên kết chặt; tìm hiểu về chức năng và đặc điểm của gia đình truyền thống người Việt; dòng họ người Việt ở đồng bằng sông Hồng; quá trình hình thành và phát triển của hương ước làng xã Việt Nam; thiết chế chính trị-xã hội nông thôn nước ta nửa sau thế kỷ XX.

Phần 3, *Kết cấu văn hoá*, tác giả đưa ra cái nhìn tổng quan về tín ngưỡng, tôn giáo nông thôn Việt Nam; nêu bật những đặc điểm chủ yếu của văn hoá truyền thống người Việt nhìn từ làng xã; và, kết cấu xã hội làng Việt cổ truyền thống ở đồng bằng châu thổ sông Hồng.

TRUNG HẬU

NGUYỄN ĐẮC HÙNG. **Trí thức Việt Nam tiến cùng thời đại** (Sách tham khảo). H.: Chính trị quốc gia, 2008, 285tr., Vb 46849

Trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc và xây dựng đất nước, trí thức luôn được coi là “rường cột của đất nước”, là “nguyên khí của quốc gia”, và thực tế đã có những đóng góp vô cùng to lớn, góp phần không nhỏ làm rạng danh non sông, đất nước.

Ngày nay, trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN, trước xu thế hội nhập khu vực, hội nhập quốc tế đang diễn ra mạnh mẽ và sôi động, sự phát triển nhảy vọt của cách mạng khoa học và công nghệ trên thế giới, nhiều vấn đề mới, quan trọng đặt ra đòi hỏi giới trí thức Việt Nam phải nỗ lực phấn đấu vươn lên để có thể tiếp thu những thành tựu khoa học, công nghệ tiên tiến của thời đại, đưa đất nước từng bước tiến kịp các nước trong khu vực và trên thế giới.

Với 4 chương sách, tác giả đem đến cho bạn đọc bức tranh khá toàn diện và sinh động về đội ngũ trí thức Việt Nam về vị trí, vai trò và hướng phát triển của

trí thức Việt Nam trong xu thế phát triển mới, đồng thời làm rõ những vấn đề cơ bản, cấp bách đặt ra đối với trí thức Việt Nam trong xu thế hội nhập, toàn cầu hoá, những phương hướng và giải pháp chủ yếu để xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức Việt Nam hiện nay.

HỒNG DIỄN

HOÀNG CHÍ BẢO (chủ biên). **Dân chủ trong nghiên cứu khoa học xã hội-nhân văn: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn**. H.: Chính trị quốc gia, 2008, 378tr., Vb 46419.

Khoa học xã hội-nhân văn (KHXH-NV) có những đóng góp to lớn trong thực tiễn đời sống sản xuất, quản lý xã hội và phát triển văn hoá của từng quốc gia. Để thúc đẩy nền KHXH-NV nước nhà với những bước phát triển mới, cần phải tạo động lực phát triển khoa học từ cơ chế dân chủ trong nghiên cứu KHXH-NV, bởi nếu không có sự công bằng, ngay thẳng trong đánh giá các giá trị tinh thần sẽ làm triệt tiêu nội lực phát triển của cá nhân nhà khoa học.

Nội dung cuốn sách tập trung nghiên cứu về mối quan hệ giữa dân chủ với sự phát triển các năng lực sáng tạo của người nghiên cứu KHXH-NV, từ đó bước đầu tìm tòi những vấn đề lý luận và thực tiễn của cơ chế thực hiện dân chủ trong nghiên cứu KHXH-NV ở nước ta nhằm thúc đẩy sự phát triển KHXH-NV vì sự bền vững của chế độ, sự phồn vinh của dân tộc, hạnh phúc của nhân dân và triển vọng tươi sáng của nền khoa học nước nhà.

Sách gồm 2 phần: Phần 1, KHXH-NV với sự nghiệp đổi mới; Phần 2, Dân chủ và cơ chế thực hiện dân chủ trong nghiên cứu KHXH-NV.

TRUNG HẬU

THOMAS MEYER, NICOLE BREYER.
Tương lai của nền dân chủ xã hội.
H.: Lý luận chính trị, 2008, 445tr.,
Vb46464.

Dân chủ xã hội là một trong ba trào lưu lý luận chính trị – xã hội chủ yếu của thế kỷ XX. Dân chủ xã hội là sự tham gia trên cơ sở an toàn xã hội, thụ hưởng xã hội và phân phối công bằng các cơ hội sống. Đó là quyền công dân về xã hội; các quyền này mới thực sự đem lại giá trị cho quyền tự quyết và tạo điều kiện cho mọi người tham gia một cách bình đẳng vào nền dân chủ. Từ giữa thế kỷ XX đến nay, trào lưu dân chủ xã hội có những bước phát triển lớn, trở thành một lực lượng chính trị đương đại quan trọng tác động mạnh mẽ đến nhiều mặt của đời sống chính trị ở nhiều nước trên thế giới. Đặc biệt từ sau sự sụp đổ của mô hình CNXH hiện thực ở Đông Âu và Liên Xô cũ, hai trào lưu dân chủ tự do và dân chủ xã hội xung đột với nhau trên phạm vi toàn thế giới.

Nội dung cuốn sách trình bày một cách đầy đủ về dự án “dân chủ xã hội” và những nhiệm vụ quan trọng nhất trong tương lai trong thế giới toàn cầu hóa của chúng ta. Các quyền cơ bản về dân sự và chính trị phải được bổ sung bằng các quyền xã hội và kinh tế, để tạo dựng được những điều kiện sống có nhân phẩm cho tất cả mọi người. 10 chương của cuốn sách sẽ đưa đến cho độc giả tư tưởng lớn của các tác giả: “sự phê phán chủ nghĩa tự do và chủ nghĩa tân tự do với những đặc trưng của nó là phát triển và bảo vệ sở hữu tư nhân, kinh tế thị trường tự do, tự điều tiết, các quyền con người thụ động, nền dân chủ hình thức và không hoàn thiện”. Tư tưởng cốt lõi của cuốn sách là dân chủ xã hội ra đời và phát triển trên cơ sở sự không hoàn thiện của dân chủ tự do. *Dự án dân chủ*

xã hội khác với chủ nghĩa tự do thuần túy, bao gồm một hệ thống các giá trị cơ bản, các quan điểm, nguyên tắc và giải pháp cải cách kinh tế, xã hội vì mục tiêu phát triển và lý tưởng tự do, công bằng, bình đẳng và hạnh phúc của con người trong bối cảnh hiện nay của thế giới.

HÀ CHI

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN QUÂN SỰ. **Bóc lột - cách nhìn và ứng xử.** H.: Chính trị quốc gia, 2008, 266 tr., Vb 46436.

Bóc lột là vấn đề kinh tế-xã hội mang tính lịch sử, rất phức tạp. Chuyển đổi từ nền kinh tế tập trung quan liêu, bao cấp sang phát triển nền kinh tế thị trường định hướng XHCN là một sự đột phá về lý luận và thực tiễn có tính sáng tạo của Đảng ta, đồng thời cũng đặt ra và cần sự quan tâm của nhiều người, nhiều cấp bộ Đảng, cơ quan nghiên cứu... tham gia bàn luận, trao đổi từ nhiều năm nay.

Ba phần của cuốn sách không chỉ phân tích và làm rõ bản chất của bóc lột, những điều kiện kinh tế, chính trị, xã hội làm nảy sinh bóc lột và chế độ bóc lột người, các hình thức bóc lột trong lịch sử, mà còn đi sâu phân tích, đưa ra những tiêu chí, phương pháp luận trong cách nhìn nhận vấn đề bóc lột trên cả ba mặt: sở hữu tư liệu sản xuất, sử dụng lao động làm thuê và phân phối kết quả sản xuất. Trên cơ sở nhìn nhận hiện tượng bóc lột và các quan hệ bóc lột dưới ánh sáng của tư duy lý luận mới, các tác giả đã coi bóc lột là hiện tượng kinh tế có vai trò nhất định đối với sự phát triển lực lượng sản xuất và phát triển kinh tế thời kỳ quá độ lên CNXH ở nước ta; đồng thời nêu lên định hướng trong cách ứng xử quan hệ bóc lột ở nước ta thời gian tới.

KHÁNH VÂN